

Ćwiczenia 6. Punkt wyjścia: art. 72-102 i 242-246 ufp. oraz literatura dostępna w Internecie:

- Lotko E., Zawadzka-Pak U.K., Problemy terminologiczne i definicyjne deficytu i długu w polskim i unijnym prawie finansów publicznych, Prawo Budżetowe Państwa i Samorządu, Vol 4, No 2 (2016).

- Tobera P., Dług publiczny - istota, przyczyny powstawania, instrumenty finansowania, Studia i Materiały. Miscellanea Oeconomicae, Rok 17, Nr 1/2013.

- Tyniewicki M., Prawna ocena wyłączenia obowiązywania I progu ostrożnościowego w ustawie o finansach publicznych, Prawo Budżetowe Państwa i Samorządu Vol 2, No 1 (2014)

- 1) Podaj definicję państwowego długu publicznego.
- 2) Wymień rodzaje długu publicznego i omów 4 z nich.
- 3) Podaj przyczyny długu publicznego.
- 4) Jakie mogą być skutki długu publicznego dla gospodarki?
- 5) Jaka jest różnica pomiędzy deficytem sektora finansów publicznych a deficytem budżetu państwa?
- 6) Czy polski ustawodawca traktuje synonimicznie terminy *państwowy dług publiczny* i *dług publiczny*?
- 7) Dlaczego nie można utożsamiać długu publicznego obliczanego zgodnie z metodologią krajową z długiem sektora *general government*?
- 8) Na czym polegają różnice pomiędzy krajową a unijną metodologią obliczania długu publicznego?
- 9) Jakie jest znaczenie procedur ostrożnościowych i sanacyjnych w ograniczaniu długu publicznego?
- 10) Jakie były powody zawieszenia I procedury ostrożnościowej?
- 11) Czy Twoim zdaniem procedura nowelizacji ustawy o finansach publicznych zawieszająca obowiązywanie I procedury ostrożnościowej naruszała zasady przyzwoitej legislacji?
- 12) Analizując treść art. 86 ufp. odpowiedz na pytanie jakie progi długu publicznego przewidział ustawodawca dla poszczególnych procedur sanacyjnych i ostrożnościowych? Uzupełnij tabelkę.

	Relacja długu publicznego do PKB
I procedura	
II procedura	
III procedura	

- 13) Analizując treść art. 38 ufp odpowiedz na pytanie do kiedy (dzień-miesiąc-rok) przepisy ufp zobowiązują Minister Finansów do podania relacje państwowego długu publicznego do PKB za poszczególne lata:

Rok, którego dotyczą dane nt. państwowego długu publicznego	Ostateczny termin publikacji danych
2011	
2012	
2013	
2014	
2015	
2016	
2017	
2018	
2019	
2020	

- 14) Uzupełnij w tabeli dane dotyczące relacji państwowego długu publicznego do PKB (w %) oraz długu sektora *general government* do PKB (w %):

	Państwowy dług publiczny	Dług sektora ogólnorządowego (ang. <i>General government</i>) według metodologii unijnej
Źródło oficjalnych danych:		
2011		
2012		
2013		
2014		
2015		
2016		
2017		
2018		
2019		
2020		

- 15) Uzupełnij tabelkę.

Rok, za który MF ogłasza relację państwowego długu publicznego do PKB	Rok ogłoszenia relacji państwowego długu publicznego do PKB	Rok, w którym opracowywany jest budżet, o którym mowa w kolejnej kolumnie	Rok, w którym w obowiązującym budżecie stosuje się ograniczenia w przypadku obowiązku zastosowania jednej z procedur ostrożnościowych i sanacyjnych
2011			
2012			
2013			
2014			
2015			
2016			
2017			
2018			
2019			
2020			

- 16) Analizując treść nowelizacji ufp, zaznacz krzyżykiem, które procedury potencjalnie (w przypadku przekroczenia odpowiedniego poziomu długu publicznego) mogły mieć zastosowanie (gdyż taką możliwość przewidywały przepisy ufp.) w następujących latach:

	I procedura	II procedura	III procedura
2011			
2012			
2013			
2014			
2015			
2016			
2017			
2018			
2019			
2020			

- 17) Analizując treść (art. 38 i 86), nowelizacji ufp, oraz danych dotyczących państwowego długu publicznego odpowiedz na pytanie, czy rząd opracowując projekt ustawy budżetowej był ograniczony którąś z procedur sanacyjnych i ostrożnościowych? Czy sytuacja przedstawiałaby się inaczej, gdyby w 2013 roku nie znowelizowano (dwukrotnie) ufp? Uzupełnij tabelkę.

	Czy rząd opracowując budżet na rok podany w 1. kolumnie tabeli był ograniczony procedurą sanacyjną/ostrożnościową? Jeśli tak którą?	Czy rząd opracowując budżet na rok podany w 1. kolumnie tabeli byłby ograniczony procedurą sanacyjną/ostrożnościową gdyby w 2013 nie znowelizowano ufp? Jeśli tak, którą procedurą?
2011		
2012		
2013		
2014		
2015		
2016		
2017		
2018		
2019		
2020		

- 18) Czy program sanacyjny może przybrać inną postać niż uchwała Rady Ministrów?

- 19) Jakie elementy powinien zawierać list emisyjny?

- 20) Jakie są różnice pomiędzy bonem skarbowym a obligacją skarbową?

- 21) Minister Finansów w ramach zarządzania długiem Skarbu Państwa przyjął w zarządzanie wolne środki Narodowego Funduszu Ochrony środowiska i Gospodarki Wodnej. Czy miał do tego prawo?

- 22) Na terenie Białegostoku wprowadzono stan klęski żywiołowej z powodu powodzi, czy będzie to miało wpływ na stosowanie procedury sanacyjnej?

- 23) Minister Finansów zwołał 1 października konferencję podczas której poinformował, że relacja państwowego długu publicznego do PKB osiągnęła 62%. Jakie to będzie miało skutki dla projektowanego właśnie budżetu Szudziałowa? Opisz prawdopodobny przebieg dalszych wydarzeń i ich konsekwencje dla jst.

- 24) Czy zasada zrównoważonego budżetu jst. uregulowana w art. 242 ufp. oznacza bezwzględny zakaz deficytu w jst.?
- 25) Jakie wielkości budżetowe są brane przy obliczaniu indywidualnego wskaźnika zadłużenia jst. (art. 243 ufp.)?
- 26) Aby rozpocząć realizację budowy obwodnicy, na którą miasto Białystok uzyskało środki z UE, lecz jeszcze ich nie otrzymało, miasto zaciągnęło kredyt w banku oraz dokonało emisji papierów wartościowych na wyprzedzenie finansowania projektu. Czy miało do tego prawo? Jakie warunki muszą zostać spełnione, by jego decyzja była zgodna z prawem?
- 27) W gminie X w trakcie roku budżetowego powstał deficyt budżetowy, zdecydowano więc o zaciągnięciu kredytu w banku położonym naprzeciwko urzędu. Oceń sytuację.
- 28) Miasto Kraków zawarło kredyt we frankach szwajcarskich na dofinansowanie budowy stadionu miejskiego. Czy miało do tego prawo?
- 29) Rada Powiatu Sokólskiego podjęła uchwałę budżetową na 2019 r., w której ustaliła:
1. dochody budżetu powiatu w wysokości 120 mln zł zgodnie z załącznikiem nr 1, w tym:
    - 1) dochody bieżące w wysokości 80 mln zł,
    - 2) dochody majątkowe w wysokości 40 mln zł;
  2. wydatki budżetu powiatu w wysokości 150 mln zł zgodnie z załącznikiem nr 2, w tym:
    - 1) wydatki bieżące w wysokości 110 mln zł,
    - 2) wydatki majątkowe w wysokości 40 mln zł.
- W stosunku do uchwalonego budżetu RIO stwierdziła istotne naruszenie prawa. Który z przepisów ustawy o finansach publicznych został naruszony i dlaczego?
- 30) Prezydent miasta wydał zarządzenie w sprawie projektu budżetu miasta na rok 2019. W projekcie tym znalazły się następujące postanowienia:
- §1. Dochody budżetu miasta ustala się w wysokości 100 mln zł zgodnie z załącznikiem nr 1, w tym:
- 1) dochody bieżące w wysokości 60 mln zł,
  - 2) dochody majątkowe w wysokości 40 mln zł.
- §2. Wydatki budżetu miasta ustala się w wysokości 80 mln zł zgodnie z załącznikiem nr 2, w tym:
- 1) wydatki bieżące w wysokości 60 mln zł,
  - 2) wydatki majątkowe w wysokości 60 mln zł.
- §3. Deficyt w wysokości 20 mln zł zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z emisji obligacji oraz z planowanych do zaciągnięcia kredytów.
- Oceń prawidłowość sformułowanych postanowień projektu.